

var man kommet paa det rene med, hvad der i Virkeligheden var Tingene imellem.

Det ærede 2det Medlem for 7de Kredss (Bjerre) mente, at min Dpgørelse af, hvad Ofre og Accidenfer havde beløbet sig til i den sidste Periode, jeg omtalte, ikke var ganske rigtig. Det er muligt, at der kan være nogle Unøjagtigheder deri, det ved jeg ikke, men det er sikkert, at en saadan Unøjagtighed, som han mente, at der var, at det ikke skulde være 1,079,000 Kr., men 852,000 Kr., kan der ikke være. Det ærede Medlem maa i saa Fald ikke have taget Kjøbenhavn med. Min Dpgivelse gjaldt nemlig, som jeg udtrykkelig bemærkede, Kjøbenhavn, Købstæderne og Landet. Hvorledes nu dette forhold sig, kunne vi jo ikke faa afgjort her, men komme vi til en Forhandling i Udvalg, komme vi vel nok paa det rene med, hvorledes Sammenhængen er i dette Forhold. — Det ærede Medlem fremhævede, at naar man her i Tinget havde talt om et Afslag af en Femtedel, gjaldt det ikke Ofret; jo, det gjorde det rigtigt nok! Det kan læses i Rigsdagstidenden for 1861 Tillæg B. Sp. 349—350.

Jøvrigt skal jeg ikke komme ind paa Enkeltheder, thi ogsaa jeg ønsker, at dette Lovforslag maa komme i et Udvalg, og der kan man jo bedre overveje alle Enkeltheder i denne Sag.

J. Pederjen: Det interesserede mig meget at høre fra den højtærede Ministers Side og høre det bekræftet af det ærede 2det Medlem for 7de Kredss (Bjerre), at det, som var i Bejlen for en Præstelønningslov, maaske ikke saa meget var de daarlige Priser paa Landbrugsprodukter som en vis Frygt hos Præstestabet. Den ærede Minister sagde, at de Erklæringer, som vare komne ind, efter at Sagen havde været for omkring paa Landemoderne, gik ud paa, at hvis man gik til en Præstelønningslov nu, vare Præsterne bange for, at Kirken skulde blive for meget afhængig af Staten, og saa vilde man hellere finde sig indtil videre i Tidens Tryk. Det ærede Medlem for 7de Kredss bekræftede dette og erklærede, at han satte Pris paa, at Præstestanden havde denne Opfattelse og hellere vilde finde sig i Tidens Tryk, end have de nuværende Midler, som henligge til kirkeligt Brug, fordelte paa en mere passende Maade, som jo vilde ske ved en Præstelønningslov. Det ærede Medlem undrede sig over, at jeg ikke stemte med i denne Anerkendelse af Præsternes Frygt eller Mistillid til Rigsdagen, men det ærede Medlem forstaaer ikke min Stilling, naar han vil gøre dette gældende. Jeg hører ikke til dem, som mene, at Kirken

for at kunne sikre sig her i Landet skal sørge for, at den har en Del Midler, som Staten ikke kan faa Lov til at blande sig i, saa at den kan være uafhængig af de stiftende Tider og Stemninger, som de gøre sig gældende gennem Landets Rigsdag. Jeg mener tværtimod, at det rette Forhold mellem Staten og Kirken findes, naar Staten under denne al mulig Frihed til at leve sit Liv, som den bedst kan og bør, og at saa Præstestanden fra sin Side ser med al mulig Velvilje og Tillid op til Landets Repræsentation. Hvis det Forhold ikke kan bevares, tror jeg ikke, der vil være stort Gavn for Kirken ved at have en vis Sum at raade over, og under Jølelsen af denne sin Uafhængighed kunne gøre sig gældende. Men for øvrigt forstaaer jeg ikke Frygten; thi der er jo ikke Tale om ved en Præstelønningslov, at man vil tage noget fra det, som nu er henlagt til kirkeligt Brug. Meningen er tværtimod, det siger man da, at man vil komme til at forsøge det, naar der ikke er nok til, at alle Lønninger kunne faa en passende Størrelse. Det, der vil ske, er altsaa, at de nuværende Midler ville blive bedre fordelte, og det synes jeg, alle maa finde rimeligt. Jeg kan godt forstaa, at de Præster, som sidde i store og for store Embeder, fremdeles finde sig i Tidens Tryk, i Stedet for at gaa til en passende Fordeling af disse Midler, men om ogsaa alle de andre, som leve smaat, og for en stor Del maa have Tilflugt af Statskassen for at kunne leve, om de skulde være lige saa begejstrede for fremdeles at leve under Tidens Tryk, finder jeg tvivlsomt. Der vil jo ikke ske noget andet, end at disse Midler ville blive bedre fordelte, Præsterne ville beholde ganske de samme Midler som hidtil, og skulde den Ulykke ske, hvad jeg ikke tror, man behøver at frygte for, at fremtidige Rigsdage skulde vise sig karrige og ikke vilde give de Tilflugt, som tidligere Rigsdage havde givet, og som maaske vare bestemte ved Lov — hvad jeg nu ikke synes er rigtig at forudsætte, at Rigsdagen vilde gaa med til — hvad vilde Resultatet saa blive? Det vilde ikke blive, at Præsterne vilde faa mindre at leve af, end de nu have, Resultatet vilde maaske blive det, at nogle fik mindre og nogle fik mere af de henlagte Midler, de vare blevne rimeligere og retfærdigere fordelte. Jeg tror ikke, den højtærede Minister skulde have taget saa meget Hensyn til disse Indvendinger og denne Frygt fra Landemoderne Side, men hellere have fortsat med Arbejdet paa en Præstelønningslov.

Maa jeg sige til det ærede Medlem for 10de Kredss (Bosfen), at jeg er jo ikke be-